

Nr. 95
21 noiembrie 2022

Domnului Dumitru BUDIANSCHI
Ministru al Finanțelor

Re: Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (Politica fiscală și Vamală pentru anul 2023)

Stimate Domnule Ministru,

Companiile membre ale Asociației Investitorilor Străini (FIA Moldova) Vă salută și exprimă înaltele sale considerațiuni.

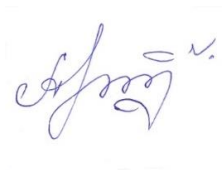
Urmare a anunțului referitor la demararea consultărilor publice a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (Politica fiscală și Vamală pentru anul 2023), plasat pentru consultări publice (<https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-de-lege-cu-privire-la-modificarea-unor-acte-normative-politica-fiscala-si-vamala-pentru-anul-2023/9259>), elaborat de către Ministerul Finanțelor, membrii FIA Moldova vin cu o serie de propuneri și comentarii la proiectul de Lege (anexate la prezenta adresare, în formă tabelară).

În speranța că veți lua în considerare propunerile expuse, Vă mulțumim anticipat și optăm pentru consultări publice extinse.

Cu profund respect,

Director executiv

Ana Groza

Notă: Asociația Investitorilor Străini reunește 23 companii – cei mai mari investitori din Republica Moldova, investițiile cărora provin din 14 țări, cu peste **20.000 de angajați**. Volumul total al investițiilor companiilor-membre FIA depășește **2 miliarde 200 milioane euro**, ceea ce constituie aproximativ **18% din PIB**.

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

Comentarii

proiect	mențiuni
Art. I. - Legea nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi:	
<p>1.La articolul 6, după alineatul „să încaseze de la cetățeni plăți în numerar în sumă ce nu depășește 100 000 de lei pentru fiecare tranzacție pentru bunurile sau serviciile comercializate” se introduce un alineat cu următorul cuprins: „să efectueze în raport cu persoanele fizice plăți în numerar aferente veniturilor specificate la art.90 alin.(3) și art.90¹ din Codul fiscal în mărime ce nu depășește 10 000 de lei pentru fiecare tranzacție, dar nu mai mult de 100 000 de lei anual;”.</p>	<p>În România limita este doar pentru unele situații de 10 000 RON, zilnică, fără limitarea anuală (Legea 70/2015). De exclus, ! cum se poate face restricții pentru sume/valori din care sau plătit impozite ori de majorat limita la 50 000 lei/zi, cu excluderea limitei anuale, si plăților salariale, si redactarea normei propuse.</p> <p>Pot fi situații:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pierderea cardului, litigii, restricții, etc. - persoanele au acte de identitate expirate, nu pot avea, sau durează eliberarea acestora, - pentru nerezidenți eliberarea cardului durează pînă la 3 luni; - persoană cu dizabilități ce lucrează de la distanță si nu pot aplica în toate cazurile cardul - deseori executorii judecătorești din greșală blochează conturile, pîna se clarifica trec, luni, și ani <p>De Asemenea formularea propusă este illogică! În art. 90¹ din CF se conține și alineatul (3⁴), care se referă la impozitarea persoanelor fizice, care nu desfășoară activitate de întreprinzător și transmit persoanelor specificate la art.54, precum și altor persoane decât cele specificate la art.90 în posesie și/sau în folosință (locațiune, arendă, uzufruct, suprafață) proprietate imobiliară. Prin urmare, o întreprindere nu poate avea relații de afaceri în contextul normei menționate supra cu persoane fizice, iar formularea propusă este lipsită de coerență</p>
Art. IV. - Codul fiscal nr.1163/1997	
<p>2. Articolul 8 alineatul (2): litera c), după cuvintele „dările de seamă fiscale” se completează cu cuvintele „și informațiile”;</p>	<p>Termenul ”informații” este unul vag și NU cunoaștem ce anume urmează să se prezinte. . În special cînd în prezent se prezinta diverse ”rapoarte” ce se numesc ”informații”, de exemplu IRM 19 etc., sau note de informare, IASL etc.</p>
<p>3. La articolul 12 punctul 1) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:</p>	<p>Aici pot fi si relații specifice sau relații civile în paralele cu relațiile de munca. Ori, trebuie sa concediezi angajatul pentru o perioada cînd acest elaborează sau efectuează o</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>„g) plățile efectuate pentru obiectele de proprietate intelectuală create în cadrul exercitării atribuțiilor de muncă/serviciu reglementate în Hotărârea Guvernului nr.1609/2003.”.</p>	<p>proprietate intelectuală după îl angajam înapoi!</p>
<p>1. La articolul 15: se completează cu litera b¹), cu următorul cuprins: „b¹) pentru întreprinderile clasificate ca întreprinderi micro, mici sau mijlocii conform prevederilor Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pe perioada fiscală 2023-2025, inclusiv - în mărime de 0 % din venitul impozabil nedistribuit sub formă de dividende.”.</p>	<p>Dividendele se determină la repartizarea profitului net, determinat conform regulilor contabile, nu din venitul impozabil, care se determină conform regulilor fiscale și poate să difere de indicatorul contabil. Nu este clar cum urmează a fi determinat venitul impozabil pentru perioada indicată în cazul în care entitatea va distribui dividende din profitul anilor 2023-2025 începând cu anul 2026. Nu este clar dacă facilitatea descrisă se va aplica pentru fiecare an în parte din perioada 2023-2025 sau pentru toți trei ani concomitent și distribuirea profitului pentru unul din ani va condiționa anularea facilității pentru ceilalți doi ani. Nu este clar dacă va fi distribuit venitul din anii anteriori 2023 (2022 -..) Nu este clar dacă în scopuri fiscale va fi ”minus” în scopuri contabile/financiar ”profit” NU este clar dacă în scopuri contabile minus si in scopuri fiscale plus Si multe alte întrebări, de exemplu IVAO..... Rugăm concretizarea prevederii. Pentru echitate ar fi trebui incluse toate tipurile de entități, deoarece toate au trecut prin pandemii, situații de criza etc.</p>
<p>7. Articolul 21 se completează cu alineatele (5¹) și (6) cu următorul cuprins: „(5¹) Agentul economic care face o donație sub formă de bunuri pentru care nu se calculează amortizarea, se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă dintre valoarea contabilă și valoarea de piață la momentul donării. (6) Veniturile contribuabililor care desfășoară activitate de întreprinzător obținute din tranzacțiile economice cu fondatorii sau alte persoane interdependente efectuate la preț mai mic decât prețul de piață se vor ajusta în scopuri fiscale la prețul de piață.”</p>	<p>În redacția actuală a art. 21 alin. (5) urmează a fi specificat că norma se referă la bunuri pentru care se calculează amortizarea. Nu este clar, nu se calculează amortizarea în scopuri fiscale, ca altfel sunt și prevederile IAS 40 și anume aplicarea metodei valorii juste, unde tot nu se calculează amortizarea. Odată cu introducerea alineatului (6) în modificarea propusă, urmează a fi revizuit art. 24 alin. (8) din CF, care la moment prevede că „Nu se permite deducerea pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente. În sensul prezentului alineat, pierderea reprezintă diferența dintre suma anuală a costului vânzărilor și suma anuală a veniturii din vânzări, înregistrată în evidența contabilă pentru întreaga perioadă fiscală, în relație cu o persoană interdependentă. Prevederile prezentului alineat nu se aplică relațiilor între membrii aceleiași cooperative sau aceleiași grup de producători agricoli, precum și relațiilor dintre cooperativa sau grupul de producători agricoli</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

	<p>și membrii săi”. În cazul în care prețul de piață se va constata mai mic decât costul vânzărilor, tranzacțiile cu persoanele interdependente vor fi tratate discriminatoriu în raport cu tranzacțiile cu persoane independente. Or, pot exista situații când concomitent se va impozita și diferența de venit, și pierderea nu va fi deductibilă.</p> <p>Totodată, norma cu privire la ajustarea veniturilor ar trebui să fie orientată în măsură egală spre ajustarea situației fiscale pentru ambele părți ale tranzacției – majorarea veniturilor impozabile la furnizor și diminuarea veniturilor impozabile (majorarea cheltuielilor deductibile) la cumpărător/beneficiar.</p> <p>Solicităm excluderea din proiect.</p> <p>Asemenea dacă va fi aprobat ”prețul de transfer” - NU este relevant</p>
<p>8. La articolul 24 alineatul (19²) va avea următorul cuprins: „(19²) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru orice plăți efectuate în folosul angajatului, în raport cu care au fost calculate contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și/sau au fost reținute primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitul pe venit din salariu, datorate de angajator și angajat. Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului Cod.”</p>	<p>Nu este clară formularea „Prevederile prezentului alineat nu limitează dreptul la deducere în scopuri fiscale a altor tipuri de cheltuieli conform prevederilor prezentului Cod”.</p> <p>Solicităm reformularea redacției.</p>
<p>9. La articolul 26¹: „(6¹) Prin derogare de la prevederile alin.(6), întreprinderile mari clasificate în conformitate cu prevederile Legii nr.179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii, pot utiliza metoda amortizării accelerate pentru primul an de punere în funcțiune a mijlocului fix. Mărimea amortizării mijlocului fix ce urmează a fi dedusă se determină, după cum urmează: - pentru primul an de utilizare, amortizarea nu poate depăși 50% din costul de intrare a mijlocului fix;</p>	<p>Pentru echitate ar fi trebui incluse toate tipurile de entități, deoarece toate au trecut prin pandemii, situații de criza etc.</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>- pentru următorii ani de utilizare, amortizarea se calculează prin raportarea valorii neamortizate a mijlocului fix la durata de funcționare utilă rămasă a acestuia.”</p>	
<p>9. La articolul 26¹: „(19) Suma amortizării mijlocului fix care participă la crearea unui nou mijloc fix nu se include în costul de intrare a acestuia.”</p>	<p>Considerăm că propunerea de a introduce norma dată nu se bazează pe careva calcule fundamentale pe termen lung privind impactul financiar și fiscal al modificării. O comparație a unor simple calcule matematice făcut în baza reglementărilor actuale privind amortizarea mijloacelor fixe în scopuri fiscale și în baza modificărilor propuse demonstrează că, în timp, urmare a reversării diferențelor temporare legate de operațiunile cu mijloacele fixe, efectul fiscal este identic. Menționăm, că mecanismul de deducere a amortizării fiscale, bazat pe principii de recunoaștere și evaluare a valorii de intrare a acestora, de deducere a cheltuielilor de reparații, de calcul a amortizării, de determinare a rezultatelor din ieșirea mijloacelor fixe este un mecanism extrem de complex, care poate include operațiuni multiple și variate, iar asemenea modificări complică nejustificat aceste reglementări fără a genera un efect favorabil atât pentru agentul economic, cât și pentru bugetul de stat. Or, potrivit art. 6 din CF, impozitele și taxele se bazează pe principii precum certitudinea impunerii și randamentul impozitelor, iar varianta propusă sporește semnificativ efortul depus pentru respectarea acestei norme, precum și efortul depus pentru administrarea acesteia. Modificarea propusă nu precizează care anume amortizare nu trebuie să fie inclusă în costul de intrare a altui mijloc fix – amortizarea contabilă sau cea fiscală. Introducerea acestei norme va necesita în mod inevitabil modificarea și ajustarea la acest aspect a Regulamentului privind evidența și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scopuri fiscale. Normele existente în art. 26¹ din Codul fiscal sunt suficiente pentru determinarea adecvată a valorii mijloacelor fixe în scopuri fiscale. Solicităm excluderea din proiect.</p>
<p>11. Articolul 40 se completează cu alineatele (5¹) și (6¹) cu următorul cuprins: „(5¹) Creșterea sau pierderea de capital nu este recunoscută în scopuri fiscale în cazul înstrăinării unui autoturism, care a fost în proprietatea contribuabilului cel puțin 3 ani până la data înstrăinării, cu excepția autovehiculelor de colecție de interes istoric sau etnografic.</p>	<p>Solicităm reformularea redacției, deoarece NU este clar expunerea!</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>16. La articolul 71 alineatul (1), prima propoziție va avea următorul cuprins: „Veniturile obținute din Republica Moldova de nerezidenți, indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate, se consideră:”</p>	<p>Sintagma „indiferent dacă sunt primite în Republica Moldova sau în străinătate” extinde sfera de impunere a veniturilor nerezidenților nejustificat asupra veniturilor obținute de nerezidenți în afara RM, fapt ce contravine normelor de impozitare internațională. Precum și Codul Fiscal art. 1, alin (1) prevede că ”prezentul cod se stabilesc principiile generale ale impozitării în Republica Moldova” Solicităm de a exclude sintagma.</p>
<p>19. La articolul 79³ alineatul (2), textul „Certificatul de rezidență emis pentru o perioadă fiscală este aplicabil și pe perioada primelor 60 de zile ale perioadei fiscale următoare” se substituie cu textul „Certificatul de rezidență este valabil pentru anul/anii pentru care este emis”, iar textul „pentru anul calendaristic respectiv” se exclude.</p>	
<p>21. Articolul 90¹: la alineatul (3⁷), textul „3%” se substituie cu textul „12%”</p>	<p>Majorarea cotei de impunere a dobânzilor plătite persoanelor fizice va contribui la diminuarea tendinței acestora de a păstra mijloacele bănești la depozite bancare în RM. Solicităm excluderea din proiect.</p>
<p>27. Articolul 103: punctul 16), textul „alimentarea cu apă, canalizarea,” se exclude;</p>	<p>Considerăm că norma nu trebuie să se limiteze doar la serviciile menționate în modificarea propusă, cu și la serviciile comunale acordate populației, specificate în pct. 16).</p>
<p>Art.103 (3)</p>	<p>Propunem modificarea art.103 (3) al Codului Fiscal prin excluderea cuvintelor „exceptând mărfurile supuse accizelor”:</p> <p>(3) Mărfurile plasate în regimul vamal de perfecționare activă, carnea de bovine, proaspătă sau refrigerată (poziția tarifară 0201), carnea de bovine congelată (poziția tarifară 0202), carnea de porcine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0203), carnea de ovine sau caprine, proaspătă, refrigerată sau congelată (poziția tarifară 0204), organele comestibile de bovine, porcine, ovine, caprine, cai, măgari, catîri, asini, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0206), carnea și organele comestibile ale păsărilor de la poziția tarifară 0105, proaspete, refrigerate sau congelate (poziția tarifară 0207), slănină fără carne slabă, grăsimea de porc și de pasăre, netopită, nici altfel extrasă, proaspătă, refrigerată, congelată, sărată sau în saramură, uscată sau afumată</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>Art.124 (6)</p>	<p>(poziția tarifară 0209), laptele și smântîna din lapte, concentrate sau cu adaos de zahăr sau alți îndulcitori (edulcoranți) (poziția tarifară 0402), feculele de cartofi (poziția tarifară 1108 13 000), grăsimile de animale din specia bovină, ovină sau caprină, altele decât cele de la poziția tarifară 150300 (poziția tarifară 1502) și zahărul brut (poziția tarifară ex.1701), se scutesc de T.V.A. fără drept de deducere.</p> <p>Propunem excluderea art.124 (6)</p> <p>Argumentare În contextul situației economiei Republicii Moldova precum și a stării industriei de prelucrare tutunului, o direcție de îmbunătățire este producerea produselor din tutun “la comanda”, în regim de perfecționare activă, ce ar atrage investiții adiționale în economia țării și ar spori încasările bugetare.</p> <p>Conform legislației în vigoare, toata materia prima necesară producerii la comanda, introduse pe teritoriul Republicii Moldova în regim de perfecționare activă, este supusă impozitării cu accize și TVA cu restituirea acestora în modul stabilit de legislație.</p> <p>Astfel, producătorul imobilizează semnificativ resursele financiare pentru achitarea accizelor și TVA pentru o perioadă de timp cu recuperarea acestora numai după exportul produselor finite (30-90 zile), fapt, care face activitatea ineficientă din cauza costurilor financiare înalte și necesității menținerii unui preț competitiv pentru serviciile de producere la comandă.</p>																		
<p>Anexa 1, cap.5 Codul fiscal</p> <table border="1" data-bbox="163 1174 911 1353"> <thead> <tr> <th>Poziția tarifară</th> <th>Denumirea mărfii</th> <th>Unitatea de măsură</th> <th>2023 (proiect)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>240319</td> <td>Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete</td> <td>kilogram</td> <td>1389 lei</td> </tr> </tbody> </table>	Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	2023 (proiect)	240319	Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	kilogram	1389 lei	<p>Propunere:</p> <table border="1" data-bbox="934 1174 2119 1321"> <thead> <tr> <th>Poziția tarifară</th> <th>Denumirea mărfii</th> <th>Unitatea de măsură</th> <th>2023</th> <th>Anii următori</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>240319</td> <td>Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete</td> <td>kilogram</td> <td>803 lei</td> <td>67% din cota accizei stabilită pentru 240220 “Țigarete cu filtru / fără filtru</td> </tr> </tbody> </table> <p>Argumentare: Alinierea accizelor conform prevederilor art. 14 Directivei EU 2011/64, acciza globală pe tutunul de fumat tăiat fin destinat rulării în țigarete reprezintă cel puțin 50 % din prețul mediu ponderat de</p>	Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	2023	Anii următori	240319	Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	kilogram	803 lei	67% din cota accizei stabilită pentru 240220 “Țigarete cu filtru / fără filtru
Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	2023 (proiect)																
240319	Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	kilogram	1389 lei																
Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	2023	Anii următori															
240319	Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete	kilogram	803 lei	67% din cota accizei stabilită pentru 240220 “Țigarete cu filtru / fără filtru															

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

	<p>vânzare cu amănuntul al tutunului tăiat fin destinat rulării în țigarete eliberat pentru consum sau cel puțin 60 EUR pe kilogram</p> <p>Luând in considerare prevederile legislației UE si experiența tarilor EU, necesitatea majorării încasărilor la buget, propunem revizuirea cotei de acciza pentru anul 2023 si stabilirea pentru anii următori a accizei pentru categoria Tutun fin destinat rulării in proporție de 67% din acciza pentru țigarete.</p>
<p>51. Articolul 189 alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor și taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de contabilitate ori din cauza ținerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte.</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat efectuează recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective.</p> <p>La solicitarea contribuabilului, recalcularea obligațiilor fiscale calculate prin metode și din surse indirecte se efectuează doar în cazul în care contribuabilul a restabilit evidența și a prezentat actele organului fiscal, nu mai târziu de un an din data aducerii la cunoștință a deciziei asupra cazului de încălcare a legislației.”.</p>	<p><i>Unele formulări – nu sunt clare:</i></p> <p><i>Valoarea impozitelor, fără analiza documentelor - astfel expunerea propusă este total necoerentă. Considerăm că nu este corectă formularea "lipsa de contabilitate" "contabilitate" - reprezintă un sistem complex, controlul metodologiei acesteia nu poate fi în competența organului fiscal</i></p> <p><i>Am vrea să aflăm ce reprezintă ținere conformă/neconformă, ținerea contabilității fiind reglementată de Legea 287/2017</i></p> <p>art.257</p> <p>(5) Neasigurarea păstrării dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat) și/sau lipsa totală ori parțială a contabilității, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului fiscal, se sancționează cu amendă de la 40000 la 60000 de lei, cu calcularea, după caz, a impozitelor și taxelor respective conform art.189 alin.(2).</p>
<p>52. Titlul V se completează cu articolul 189¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 189¹. Neacceptarea sau recalificarea tranzacțiilor de către Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(1) În cazul în care, în cadrul controlului fiscal, se va stabili că o anumită tranzacție a fost încheiată și/sau realizată în scopul</p>	<p>Introducerea articolului 189¹ în redacția propusă fără îndoială subminează principiile fundamentale ale legislației civile, or, în conformitate cu art. 1 din Codul civil al RM, legislația civilă este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, ... recunoașterea inviolabilității proprietății, a libertății contractuale, protecția bunei-credințe, ... recunoașterea</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național, Serviciul Fiscal de Stat nu va lua în considerare această tranzacție sau o va recalifica conform scopului economic real al acesteia, cu calcularea, după caz, a obligațiilor aferente corespunzător recalificării efectuate.</p> <p>(2) Neacceptarea sau recalificarea tranzacției se efectuează pentru următoarele situații:</p> <p>a) Tranzacția reflectă o altă situație sau conținut economic decât cel pretins de contribuabil;</p> <p>b) Tranzacția a fost încheiată și/sau realizată în scopul evitării sau reducerii obligațiilor față de Bugetul Public Național;</p> <p>c) În temeiul tranzacției contribuabilul a obținut sau urmează să obțină, direct sau indirect, avantaje fiscale și/sau tranzacția schimbă esențial situația fiscală a contribuabilului.</p> <p>(3) În scopul aplicării prevederilor prezentului articol și calculării obligațiilor ca urmare a neacceptării sau recalificării tranzacțiilor, Serviciul Fiscal de Stat va efectua controlul fiscal și poate determina obligațiile în privința tuturor părților implicate.</p> <p>(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil, aparține acestuia din urmă.</p> <p>(5) În vederea stabilirii scopului real și recalificării unui împrumut, Serviciul Fiscal de Stat se va axa, în principal, pe următorii factori:</p> <p>a) prezența sau absența unei date de scadență fixă;</p> <p>b) nerambursarea împrumutului la data scadență sau modificarea acesteia;</p> <p>c) intenția părților și circumstanțele tranzacției;</p> <p>d) prevederea unei rate fixe a dobânzii;</p> <p>e) capacitatea de a rambursa împrumutul (existența activelor și lichidităților);</p> <p>f) capacitatea de a obține fonduri din instituții financiare;</p> <p>g) comportamentul părților în privința rambursării împrumutului;</p>	<p>inadmisibilității imixtiunii în afacerile private, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare a lor de către organele de jurisdicție competente, iar drepturile civile pot fi limitate prin lege organică doar în temeiurile prevăzute de Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Amintim că esența și conținutul juridic al unei tranzacții sunt întâi de toate reglementate de Codul civil al Republicii Moldova. Normele actuale de drept civil nu prevăd proceduri de recalificare a tranzacțiilor (prin urmare o asemenea formulare depășește și contravine normelor civile).</p> <p>Totodată, dacă s-a avut în vedere nulitatea actului juridic, atunci amintim că, în conformitate cu Codul civil al RM, nulitatea actului juridic poate fi declarată doar de instanța de judecată (Capitolul III, Titlul III din Codul civil).</p> <p>Fără o reglementare clară și un mecanism de aplicare extrem de prudent și bine gândit, o asemenea normă inevitabil va duce la abuzuri și imixtiuni din partea organelor de control fiscal, iar rezultatele controlului vor depinde de nivelul de pregătire și înțelegere a legislației în vigoare, manifestat de colaboratorii fiscali.</p> <p>De asemenea, este inacceptabilă poziția legiuitorului prin care se propune ca sarcina probațiunii în vederea demonstrării scopului de încheiere și/sau realizare a tranzacției în condițiile pretinse de contribuabil să aparțină acestuia din urmă, și nu Serviciului Fiscal de Stat care intenționează să recalifice conținutul juridic al unei tranzacții.</p> <p>Este incorect și inechitabil ca într-o normă generală, care stabilește reglementări cu privire la reclasificarea tranzacțiilor, dincolo de spectrul larg de relații contractuale permise de legislația civilă, să fie inclusă norma specială cu privire la reclasificarea unei tranzacții anume - a împrumuturilor.</p> <p>Forma în care este propusă, această normă trezește multiple incertitudini în aplicare și administrare, în timp ce impozitele și taxele trebuie să se bazeze inclusiv pe principiul certitudinii impunerii, care presupune existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale.</p> <p>O asemenea abordare din partea organelor de reglementare sfidează garanțiile constituționale garantate de statul nostru, și anume:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Republica Moldova este un stat de drept, democratic (art. 1 din Constituția RM). • Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale (art. 21 din Constituția RM). • Nimeni nu va fi condamnat pentru acțiuni sau omisiuni care, în momentul comiterii, nu constituiau un act delictuos.
--	--

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>h) comportamentul împrumutatului în raport cu alți creditori; i) clauze contractuale simulate, în mod special în ce privește obligația de rambursare a împrumutului; j) raportul dintre datorie și capitalul propriu; k) sursa de restituire a împrumutului.”.</p>	<p>De asemenea, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos (art. 22 din Constituția RM).</p> <p>Totodată, este inacceptabil ca această măsură fiscală să fie aplicată pentru tranzacțiile încheiate și sau desfășurate până la data intrării în vigoare a legii respective. Or, o lege nu poate avea efect retroactiv.</p> <p>Or, necesită de menționat că în conformitate cu al. 3, art. 5 al Legii 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător dubiile apărute la aplicarea legislației în procesul inițierii, desfășurării și lichidării afacerii vor fi interpretate în favoarea întreprinzătorului. Este necesar de menționat și faptul că această normă este inclusă în proiect în pofida faptului că mediul de afaceri reclamă de ceva timp lipsa de transparență și certitudine în cadrul procedurii de control fiscal, fiindcă aceasta este reglementată într-o manieră vagă care nu oferă antreprenorului mecanisme de protecție.</p> <p>Solicităm excluderea din proiect.</p> <p>În domeniile specializate cu profil îngust, și în special pentru producția la comandă, poate apărea problema stabilirii unui preț de transfer, deoarece prețurile nu pot fi setate ca o valoare finită, dar ca o formulă de stabilire a prețurilor ce pot varia lunar.</p> <p>Adițional, dacă nu există o piață externă pentru produsele întreprinderii, de exemplu, un tip special de produs fabricat pentru un anumit produs al unui anumit client, atunci întreprinderea vânzătoare este centrul de cost, deoarece performanța sa este evaluată pe baza abaterilor de la costurile standard. Astfel, întreprinderea nu poate fi evaluată după eficacitatea sa comercială, prin urmare, întreprinderea nu poate fi un centru de profit. În acest caz, este necesar să se aplice o abordare bazată pe cost la formarea prețului de transfer, dar și această abordare are propriile sale particularități.</p> <p>Având în vedere faptul că în Republica Moldova lipsește practica în aplicarea prețurilor de transfer, există riscul ca pot apărea dificultăți în planificarea activității întreprinderii pe termen lung.</p>
<p>65. La articolul 226¹¹ alineatul (5) litera h), textul „procurarea de către persoana fizică, pe parcursul unui an fiscal, a autoturismelor” se substituie cu textul „efectuarea cheltuielilor de către persoana</p>	<p>Nu este clar ce se are în vedere prin posesie și folosință a mijloacelor de transport. Menționăm, că, în conformitate cu normele civile, posesiunea este o noțiune foarte largă, cunoaște mai multe forme și poate fi manifestată printr-o multitudine de relații de drept, inclusiv comodatul.</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>fizică, pe parcursul unui an fiscal, legate de procurarea, posesia sau folosința mijloacelor de transport”.</p>	<p>Amintim, că o normă fiscală trebuie să fie transparentă, certă și neinterpretabilă. Solicităm excluderea din proiect.</p>
<p>80. . Articolul 280 alineatul (1): litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”; la litera a1) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	<p>Eliminarea cotei maxime la impozitele și taxele locale în mod inevitabil va conduce la abuzuri din partea APL. Sunt cunoscute multiple precedente în anii fiscali anteriori când consiliile locale, nefiind limitate în dreptul de a stabili oricare quantum al taxelor și impozitelor locale, aprobau cote exagerate, prin aceasta defavorizând anumite domenii de activitate comercială și de prestări sericii. Solicităm excluderea din proiect.</p> <p>O altă problemă care necesită a fi menționată cu care se confruntă contribuabilii mari care iau în locațiune spații în mai multe unități administrative, este lipsa informației despre cota aplicată de fiecare unitate administrativă și în aceste cazuri se lua cota maximă reglementată pentru a stabili taxa pentru bunurile imobiliare.</p>
<p>71. „Capitolul 11² REGULI SPECIALE REFERITOR LA DETERMINAREA PREȚURILOR DE TRANSFER CONFORM PRINCIPIULUI LUNGIMII BRAȚULUI Articolul 226¹⁷. Noțiuni În sensul prezentului capitol, se definesc următoarele noțiuni: 1) <i>Persoane afiliate</i> – o persoană este considerată afiliată cu o altă persoană dacă relația dintre acestea este definită de cel puțin unul din următoarele cazuri: a) persoană fizică este afiliată cu altă persoană fizică dacă acestea sunt soț/soție sau rude până la gradul al II-lea inclusiv; b) o persoană fizică este afiliată cu o persoană juridică dacă persoana fizică deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din acțiuni cu drept de vot ori dacă controlează în mod efectiv persoana juridică; c) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă cel puțin aceasta deține, în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor afiliate, minimum 25% din</p>	<p>Redacția propusă a normei conține o multitudine de incertitudini în formulări și aplicabilitate a prevederilor, printre care:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nu este definită noțiunea de control în contextul noțiunii de persoană interdependentă. - Nu se specifică standardele internaționale concrete, la care se face referire în definirea noțiunii de principiul lungimii brațului. - Nu este clară formularea „O tranzacție include, de asemenea, efectuarea oricărui serviciu în favoarea sau în numele unui alt contribuabil” în definirea noțiunii de tranzacție. - Art. 226²⁰ alin. (5) din proiect – „Contribuabilul care nu se încadrează la prevederile alin. (1), sunt obligate să întocmească și să prezinte dosarul prețului de transfer numai la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat” – din prevederile alin. (1) rezultă că acești contribuabili (care nu au atins pragul de semnificație din alin. (2) nu sunt obligați să întocmească dosarul prețurilor de transfer. - Art. 226²¹ alin. (3) – nu sunt descrise metodele pentru stabilirea prețului conform principiului lungimii brațului, specificate în textul propus. <p>Menționăm, că operarea și aplicarea unor atare modificări de amploare în legislația fiscală trebuie făcute cu maximă prudență, cu aplicarea unei perioade de grație și adaptare a cadrului legislativ, pentru a oferi contribuabililor și organelor de administrare posibilitatea de a-și ajusta practicile și documentația la noile reglementări.</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>acțiuni cu drept de vot ori dacă controlează în mod efectiv acea persoană juridică;</p> <p>d) o persoană juridică este afiliată cu altă persoană juridică dacă o persoană terță, deține în mod direct sau indirect, inclusiv deținerile persoanelor sale afiliate, minimum 25% din acțiuni cu drept de vot la prima persoană juridică, cât și la cea de-a doua ori dacă le controlează în mod efectiv;</p> <p>Se consideră că o persoană controlează în mod efectiv o persoană juridică dacă se stabilește faptul că, atât din punct de vedere factual cât și legal, are capacitatea de decizie asupra activității persoanei juridice vizate prin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - numirea ori revocarea majorității membrilor organului de supraveghere (consiliului) al persoanei juridice, organului executiv sau majorității membrilor organului executiv și/sau cenzorului ori majorității membrilor comisiei de cenzori; - exercitarea controlului în temeiul unui contract încheiat cu persoana juridică, al unei clauze din actul de constituire ori din statutul persoanei juridice sau în temeiul unui acord încheiat cu alte persoane cu participațiuni cu drept de vot ai persoanei juridice. <p>Se consideră că o persoană controlează în mod indirect în cazul care persoana deține acțiuni cu drept de vot la o persoană juridică prin intermediul unei alte persoane fizice și/sau juridice sau mai multor persoane fizice și/sau juridice.</p> <p>2) <i>Persoana independentă</i> – reprezintă alte persoane decât persoanele afiliate;</p> <p>3) <i>Preț de transfer</i> – reprezintă condițiile, regulile, metodele stabilite sau impuse de formare a prețurilor în relațiile comerciale sau financiare între două persoane afiliate care diferă de acelea care ar fi existat între persoane independente;</p>	<p>Solicităm revizuirea normei, limitarea acțiunii acesteia doar la tranzacțiile transfrontaliere și limitarea expresă a aplicabilității în timp prin includerea prevederii că, din momentul intrării în vigoare a modificării, mecanismele de administrare fiscală și măsurile de sancționare nu vor fi aplicate tranzacțiilor încheiate și/sau desfășurate până la intrarea în vigoare a normei vizate.</p>
---	---

4) *Principiul lungimii brațului* – reprezintă standardul internațional care prevede că, în cazul în care condițiile în relațiile comerciale sau financiare între persoanele afiliate sunt diferite de cele între persoanele independente, atunci orice venit care s-ar fi acumulat, în lipsa acestor condiții, pentru una dintre persoane, dar din cauza acestor condiții, nu s-a acumulat, pot fi incluse în venitul acelei persoane și impozitate în mod corespunzător;

5) *Prețul determinat conform principiului lungimii brațului* – prețul care ar fi plătit de o persoană independentă unei alte persoane independente în același moment și în același loc, pentru același bun sau serviciu ori pentru unul similar, în condiții de concurență loială;

6) *Tranzacție* - orice vânzare, cesiune, leasing, licență, credit, împrumut, avans, contribuție sau orice alt transfer al oricărui interes sau dreptul de a utiliza orice proprietate (indiferent dacă este tangibilă sau intangibilă, bunuri imobiliare, mobiliare sau personale) sau bani, indiferent de modul în care se efectuează o astfel de tranzacție și dacă termenii unei astfel de tranzacții sunt documentați în mod oficial sau nu. O tranzacție include, de asemenea, efectuarea oricărui serviciu în favoarea sau în numele unui alt contribuabil.

7) *Tranzacție controlată* – tranzacție efectuată între persoane afiliate.

8) *Tranzacție comparabilă* – tranzacție efectuată între persoane independente, care, datorită similitudinii condițiilor, poate fi utilizată ca referință de comparabilitate pentru tranzacția controlată.

Articolul 226¹⁸. Dispoziții generale

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

(1) Persoanele afiliate sunt obligate să încheie tranzacții cu respectarea principiului lungimii brațului, potrivit căruia condițiile regulile, metodele stabilite sau impuse de formare a prețurilor în cadrul tranzacțiilor între persoanele afiliate nu trebuie să difere de tranzacțiile care ar fi existat între persoane independente.

(2) La stabilirea veniturilor sau a pierderilor fiscale a persoanelor afiliate se ține cont de principiul lungimii brațului.

(3) În cazul efectuării tranzacțiilor cu persoane afiliate fără justificarea cuantumului prețurilor de transfer practicate, Serviciul Fiscal de Stat va estima cuantumul prețurilor conform principiului lungimii brațului, fără a ține cont de condițiile rezultate din acestea relații, conform prezentului capitol și modului stabilit de Ministerul Finanțelor.

(4) La aplicarea prevederilor prezentului capitol se va ține cont de liniile directoare privind prețurile de transfer, emise de Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Articolul 226¹⁹. Prezentarea informației privind prețurile de transfer

(1) Contribuabilul este obligat să prezinte informația privind prețurile de transfer, aferent tranzacțiilor încheiate cu persoanele afiliate.

(2) Modul și forma de prezentare se stabilește de Ministerul Finanțelor. Informația privind prețurile de transfer se prezintă nu mai târziu de data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune.

Articolul 226²⁰. Întocmirea și prezentarea dosarului privind prețurile de transfer

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

(1) Contribuabilul care încheie tranzacții cu persoane afiliate cu o valoare totală pe parcursul unei perioade fiscale, calculată prin însumarea valorii tranzacțiilor efectuate cu toate persoanele afiliate, fără T.V.A., mai mare sau egală cu pragul de semnificație, prevăzut la alin. (2), au obligația întocmirii dosarului privind prețurile de transfer.

(2) Pragul de semnificație a valorii totale anuale aferentă tranzacțiilor efectuate cu toate persoanele afiliate pe parcursul unei perioade fiscale constituie 20 000 000 lei.

(3) Dosarul prețurilor de transfer urmează a fi întocmit de contribuabilul specificat la alin. (1), până la data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune.

(4) Contribuabilul care se încadrează la prevederile alin. (1), are obligația să prezinte dosarul prețurilor de transfer, la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.

(5) Contribuabilul care nu se încadrează la prevederile alin. (1), sunt obligate să întocmească și să prezinte dosarul prețului de transfer numai la solicitarea Serviciului Fiscal de Stat.

(6) Dosarul prețurilor de transfer urmează să cuprindă:

- a) Structura managerială a entității;
- b) Tranzacțiile între persoanele afiliate efectuate pe parcursul perioadei fiscale;
- c) Acordurile/contractele încheiate între persoanele afiliate;
- d) Metodologia și aplicarea prețurilor de transfer;
- e) Sursele și relațiile financiare ale entității.

(7) Contribuabilul este obligat să asigure păstrarea dosarului prețurilor de transfer pe parcursul

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

unei perioade de 6 ani, care începe a curge din momentul întocmirii acestuia.

(8) Conținutul detaliat al dosarului prețurilor de transfer, procedura de păstrare și de solicitare a acestuia, termenul de prezentare se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.

Articolul 226²¹. Metodele de verificare a prețurilor de transfer

(1) În cazul în care principiul lungimii brațului nu este respectat, în cadrul unei tranzacții și/sau al unui grup de tranzacții între persoane afiliate, Serviciul Fiscal de Stat poate ajusta suma veniturilor sau cheltuielilor oricăreia dintre părțile afiliate în baza prețului determinat conform principiului lungimii brațului.

(2) În cazul în care contribuabilul nu prezintă datele necesare pentru a stabili dacă prețurile de transfer respectă principiul lungimii brațului, Serviciul Fiscal de Stat poate estima suma veniturilor sau cheltuielilor oricăreia dintre părțile afiliate în baza prețului determinat conform principiului lungimii brațului.

(3) La stabilirea prețului conform principiului lungimii brațului pentru tranzacțiile desfășurate între persoane afiliate, Serviciul Fiscal de Stat este în drept să utilizeze următoarele metode:

- a) metoda comparării prețurilor;
- b) metoda cost plus;
- c) metoda prețului de revânzare;
- d) metoda marjei nete tranzacționale;
- e) metoda împărțirii profitului;

(4) Sarcina probațiunii în vederea demonstrării respectării principiului lungimii de braț aparține contribuabilului

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>(5)Procedura de aplicare a metodelor pentru determinarea prețului de transfer este stabilită de Ministerul Finanțelor.”.</p>	
<p>73. Articolul 234 alineatul (1²) se abrogă.</p>	<p>Abrogarea normei vizate va lipsi contribuabilul de dreptul de a fi absolvit de sancționare în cazul în care prin acțiunile sale neconforme nu a fost prejudiciat bugetul. Solicităm excluderea din proiect.</p>
<p>75. La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau” se exclude</p>	<p>Propunem redacția „La articolul 257 alineatul (5) textul „dărilor de seamă fiscale și/sau a documentelor de evidență și/sau a benzilor de control (benzilor de control pe suport electronic specializat)” se exclude.</p>
<p>76 Articolul 260 se completează cu alineatele (6) și (7), cu următorul cuprins: “(6) Neprezentarea, prezentarea incompletă sau tardivă a dosarului prețului de transfer se sancționează cu amendă de la 300 000 lei la 500 000 lei. (7) Prezentarea informației neveridice stabilite la art.226¹⁹ se sancționează cu amendă în mărime de la 30 000 lei la 50 000 lei pentru fiecare informație neveridică, dar nu mai mult de 500 000 de lei.”.</p>	<p>Considerăm că aplicarea unei sigure grile de amenzi (cu atât mai mult atât de semnificative) pentru încălcări evident diferite ca gravitate (acțiunile de neprezentare, prezentare incompletă sau tardivă a dosarului nu pot fi echivalate după gravitatea încălcării) este categoric inacceptabilă și încalcă principiul echității fiscale. Noțiunea de informație din redacția propusă (alin. (7)) nu este clară. Or, o normă fiscală trebuie să fie transparentă, certă și neinterpretabilă. Solicităm revizuirea redacției normei. CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ / 2015 RO Art. 336 (1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât să fie considerate, potrivit legii, infracțiuni: e) nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligațiilor de întocmire a dosarului prețurilor de transfer în condițiile și la termenele prevăzute prin ordinul președintelui A.N.A.F., precum și nerespectarea de către contribuabil/plătitor a obligației de a prezenta dosarul prețurilor de transfer la solicitarea organului fiscal central în condițiile art. 108 alin. (2); (2) Contravențiile prevăzute la alin. (1) se sancționează astfel: c) cu amendă de la 12.000 lei la 14.000 lei pentru persoanele juridice încadrate în categoria contribuabililor mijlocii și mari și cu amendă de la 2.000 lei la 3.500 lei, pentru celelalte persoane juridice, precum și pentru persoanele fizice, în cazul săvârșirii faptei prevăzute la alin. (1) lit. e)-h); https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/172697</p>
<p>80. Articolul 280 alineatul (1): litera a) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie</p>	<p>Eliminarea cotei maxime la impozitele și taxele locale în mod inevitabil va conduce la abuzuri din partea APL. Sunt cunoscute multiple precedente în anii fiscali anteriori când consiliile locale, nefiind</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>cu textul „o dată la 3 ani”; la litera a1) liniuța întâi se abrogă, iar cuvântul „anual” se substituie cu textul „o dată la 3 ani”.</p>	<p>limitate în dreptul de a stabili oricare cuantum al taxelor și impozitelor locale, aprobau cote exagerate, prin aceasta defavorizând anumite domenii de activitate comercială și de prestări sericii. Solicităm excluderea din proiect.</p>
<p>85. La articolul 301 alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Plătitorii taxelor pentru resursele naturale prezintă Serviciului Fiscal de Stat darea de seamă respectivă și achită pînă la data de 25 a lunii următoare trimestrului de gestiune taxele în cauză, după cum urmează: taxa pentru apă – la bugetul local de nivelul al doilea; taxa pentru extragerea mineralelor utile – 50% din cuantumul taxei se varsă la bugetul local de nivelul întâi și respectiv 50 % din cuantumul taxei se varsă la bugetul local de nivelul al doilea; taxa pentru folosirea subsolului - la bugetul local de nivelul al doilea.</p>	<p>Considerăm că legiuitorul în mod nejustificat încearcă de a pune în sarcina contribuabilului obligațiile de repartizare a surselor bugetare, ceea ce reprezintă responsabilități și efort în plus deus de agentul economic, astfel acesta îndeplinind parțial, de fapt, funcțiile de administrare a finanțelor publice ce aparțin autorităților publice centrale și locale.</p> <p>Solicităm excluderea din proiect.</p>
<p>Art. VII. - Articolul 4 din Legea nr.93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.72-73 art.485), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (14) cu următorul cuprins: „(14) Desfășurarea activităților menționate la pozițiile 1.1 și 1.2 din anexa la prezenta lege se permite pînă în data de 01 iulie 2023 numai pentru titularii de patentă care, la data de 31 decembrie 2022, vor deține patente pentru activitățile respective.”.</p>	<p>FIA Moldova a promovat, în permanență, stabilirea unor reguli transparente și clare în desfășurarea activității economice, fiind adepta unor condiții de concurență echitabilă. Susținem desfășurarea activității de întreprinzător în baza utilizării patentei, cu excepția pozițiilor 1.1 și 1.2 din Anexa la Legea nr. 93/1998 cu privire la patenta de întreprinzător, și anume: <u>Comerțul cu amănuntul și Comerțul cu produse alimentare și mărfuri ușor alterabile autohtone, cu condiția respectării cerințelor sanitar-epidemiologice privind depozitarea, păstrarea și comercializarea lor.</u> Actualele prevederi ale Legii nu corespund reglementărilor, normelor și practicilor europene ale unui comerț civilizată.</p> <p>Este bine cunoscut faptul că sistemul actual de patente, din motivul că deținătorii de patentă nu sunt obligați să țină o evidență contabilă și financiară, stă la baza unui număr impunător de eschivări de la achitarea impozitelor și a vânzărilor nedeclarate, ceea ce încalcă principiile concurenței loiale, dar are și un impact negativ asupra creșterii economice a țării, asupra sănătății populației și stimulează comerțul tenebru, contrabanda, precum și evaziunea fiscală. Ne pronunțăm împotriva comerțului speculativ și necontrolat.</p> <p>Membrii FIA au salutat introducerea unui nou concept în Codul Fiscal al Republicii Moldova, și anume cel de „activitate independentă”, dar și au pledat pentru aplicarea unui sistem simplificat de înregistrare, impozitare, evidență și raportare pentru persoanele fizice, ce obțin venituri din activitatea independentă de comerț. Noul concept presupune mai multă transparență în</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

	<p>desfășurarea activităților comerciale, fără a majora esențial povara fiscală pentru întreprinzătorii ce practică asemenea tipuri de activități.</p> <p>În atare condiții, Asociația reiterează ferm poziția privind necesitatea eliminării patentelor de întreprinzător pentru pozițiile 1.1 și 1.2 din anexa la prezenta lege (Comerțul cu amănuntul și Comerțul cu produse alimentare și mărfuri ușor alterabile autohtone, cu condiția respectării cerințelor sanitar-epidemiologice privind depozitarea, păstrarea și comercializarea lor), lansarea de către autoritățile de resort a unei campanii de informare a persoanelor vizate despre noul concept, precum și facilitarea procesului de trecere de la patente la "activitatea independentă" pentru persoanele fizice, ce obțin venituri din activitatea independentă de comerț.</p>
<p>Art. IX Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală</p>	
<p>La articolul 23 din Legea nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.18-19 art.57), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Persoanele fizice, incluse la începutul anului de gestiune în una din categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2, care pe parcursul anului se includ în una din categoriile de plătitori prevăzute la pct.2 din anexa nr.1 și care confirmă achitarea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă pentru anul respectiv, vor achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense pentru perioada respectivă, cu posibilitatea de a solicita restituirea primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă achitată, în quantum proporțional numărului de zile din anul de gestiune în care acestea au făcut parte din categoriile de plătitori prevăzute la pct.2 din anexa nr.1.</p>	<p>Considerăm că această normă va genera impunere dublă, chiar și aparent temporară, cu prime de asigurare obligatorie de asistență medicală a persoanei fizice (o dată la achitarea sumei fixe și a doua oară la reținerea din salarii și alte recompense).</p> <p>Din nou se încearcă de a pune în sarcina subiectului impunerii administrarea (în cazul dat) restituirea anumitor prelevări obligatorii.</p> <p>Solicităm excluderea din proiect.</p>
<p>Art. X. - Legea nr.1056/2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08.02.2007), cu modificările ulterioare</p>	<p>În ceea ce ține de excluderea plafonului maxim la impozitul funciar și la cel pe bunuri imobiliare, atragem atenția că contribuabilii mari care dețin filiale și obiecte impozabile pe teritoriul RM urmează să identifice fiecare decizie privind stabilirea impozitelor citate a APL astfel nu se respectă</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

	<p>principiul “certitudinii impunerii - existența de norme juridice clare, care exclud interpretările arbitrare, claritate și precizie a termenelor, modalităților și sumelor de plată pentru fiecare contribuabil, permițând acestuia o analiză ușoară a influenței deciziilor sale de management financiar asupra sarcinii lui fiscale”; și principiul “randamentul impozitelor – perceperea impozitelor și taxelor cu minimum de cheltuieli, cât mai acceptabile pentru contribuabili.” De asemenea, asta ar putea duce la aplicarea unor impozite diferențiate pornind de la intima convingere a membrilor organelor decidente de la nivel local, ceea ce ar putea duce la o atitudine arbitrară față de mediul de afaceri, pornind de la anumite criterii foarte subiective. Respectiv, solicităm respectuos menținerea redacției actuale, cu posibilitatea de creștere a cotei maxime aplicate. În ceea ce ține de acest fapt, trebuie de menționat că chiar și cu pragurile maxime existente, practic nici o autoritate publică locală nu aplică cota maximă la impozitul pe bunuri imobiliare.</p>
<p>Art. XVIII. Legea nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă (Monitorul Oficial al R. Moldova, 2017, nr. 364-370 art. 618), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>1. La articolul 4, alineatul (1), textul „între 35 și 55 de lei” se substituie cu textul „între 55 și 70 de lei”;</p> <p>2. La articolul 7 alineatul (2), sintagma „(datorate de angajator și angajat)” se exclude.</p>	<p>În condițiile crizelor multiple prin care trece Republica Moldova, inclusiv cea legată de deficitul forței de muncă – care este o problemă acută pentru oricare sector al economiei - angajatorii sunt determinați să creeze cele mai bune condiții de muncă pentru salariații lor. Astfel, pentru atragerea și menținerea personalului, angajatorii oferă o gamă variată de beneficii, cum ar fi hrana organizată a angajaților/zilierilor, oferirea tichetelor de masă, etc.</p> <p>Solicităm modificarea Legii cu privire la tichetele de masă nr. 166/2017, în sensul majorării valorii nominale deductibile în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare (în limita a 100 lei), care la moment este cuprinsă între 35 și 55 de lei.</p> <p><u>Propunem ca aceste limite / plafoane să fie indexate anual, cu mențiunea expresă în actul normativ, având la bază rata inflației stabilită de BNM.</u></p> <p>Propunem excluderea plafonului minim</p> <p>Justificarea necesității operării modificării legislației a apărut urmare a recepționării nenumăratelor sesizări ale membrilor Asociației Investitorilor Străini privind dificultatea încadrării cheltuielilor pentru hrana angajaților în limitele stabilite.</p> <p>Asemenea, trebuie de majorat și limita în cazul hranei organizate, a rămas 45 lei.</p>
<p>XXI Intrarea în vigoare</p>	
<p>(1) Prin derogare de la prevederile articolului 56 alineatul (2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prevederile prezentei legi intră în vigoare la 01 ianuarie 2023, cu excepția:</p> <p>a) Art.IV pct.2, pct.20 al doilea alineat, pct.40 al doilea alineat,</p>	<p>Art. IV pct. 20 nu are al doilea alineat. Art. IV pct. 40 nu are al doilea alineat. Art. IV pct. 57 nu are al doilea alineat. Art. IV pct. 58 nu are al doilea alineat.</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

<p>pct.50, pct.57 al doilea alineat, pct.58 al doilea alineat, pct.69, pct.74 - intră în vigoare la 1 iulie 2023.</p> <p>b) Art. XIX - intră în vigoare la 12 februarie 2023.</p>	<p>Rezultă că doar pct.2, pct.50, pct.69 și pct.74. Nu este clar de ce anume aceste pct. din 01.07.2023.</p> <p>De Ce modificările a art. XIX din 12.02.2023, de ce nu început de luna, trimestru, semestru, an.</p>
<p>Legea Fondului de susținere a populației nr. 827/2000 art. 4, al. 1, lit. a)</p> <p>a) taxa de portabilitate – în mărime de 50 la sută din plata lunară de operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor.</p>	<p>Solicităm anularea/excluderea taxei de portabilitate. Taxa respectivă creează presiuni financiare suplimentare pe furnizorii de telefonie mobilă, fiindcă administratorul include această taxă în tarifele pentru furnizorii de comunicații, care la rândul său afectează prețurile pentru consumatorii finali. Politica de suprataxare a sectorului telecomi contravine principiilor de reglementare ale UE stipulate în Codul Comunicațiilor Electronice care prevede în art 16. că orice taxă administrativă impusă furnizorilor acoperă, în total, numai costurile administrative care vor fi generate de gestionarea, controlul și asigurarea respectării schemei de autorizare generală și drepturilor de utilizare și obligațiilor specifice.</p>

Suplimentar

<p>Nr. articol din CF Redacția existentă</p>	<p>Modificarea propusă. Comentarii</p>
<p>Art. 24 alin. (6) Nu se permite deducerea sumelor plătite la procurarea proprietății pe care se calculează amortizarea și față de care se aplică prevederile art.26¹, 28 și 29.</p>	<p>Propunem a abroga. Norme privind determinarea valorii de intrare în scopuri fiscale se conțin în art. 26¹ și au fost racordate la regulile reglementărilor contabile la aspectul determinării valori ide intrare a imobilizărilor corporale. In partea ce ține de imobilizările necorporale (active nemateriale – noțiune dată de art. 28) și resurse naturale, ar fi corect ca valoarea de intrare în scopuri fiscale a acestora să fie egală cu valoarea de intrare contabilă.</p>
<p>Art. 33 – 35 Reglementări privind scutirile de la impozitul pe venit</p>	<p>A revizui cuantumul scutirilor de care are dreptul să beneficieze persoana fizică care nu practică activitate de întreprinzător în sensul majorării (cel puțin ajustate la rata inflației).</p>
<p>Art. 80 (1) Agentul economic achită dividende acționarilor (asociaților) săi din venitul rămas după impozitare.</p>	<p>Dividendele se achita din profitul contabil (fiscal) al entității. Poate achita dividende și în avans.</p> <p>Corectarea conținutului</p>

Comentarii FIA Moldova la proiectul Politicii fiscale și Vamale 2023

Codul Fiscal, art.20, alin.z20
Codul Fiscal, art.24, alin.26
Legea 489/1999, Anexa nr.3

Aliniat nou cu următorul conținut:

”z20) ajutorul material, acordat, în expresie bănească sau în natură, pe parcursul anului de către angajator angajatului în legătură cu perioada rece a anului, a cărui mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern”

Aliniat nou cu următorul conținut:

”26) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru fiecare angajat, în legătură cu ajutoarelor materiale acordate, în expresie bănească sau în natură, în perioada rece a anului, în mărime de până la un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern”

Punct nou în Anexa nr.3 cu următorul conținut:

42) ajutorul material, acordat, în expresie bănească sau în natură, pe parcursul anului de către angajator angajatului în legătură cu perioada rece a anului, a cărui mărime nu depășește un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat anual de Guvern;

În contextul crizei economice cu care se confruntă Republica Moldova (inflația galopantă, criza resurselor energetice și creșterea prețurilor la electricitate și gaz), analizăm pe intern posibilitățile acordării angajaților noștri ajutoarelor materiale, în expresie bănească sau natură (procurarea de lemn/cărbune centralizat) pentru perioada rece a anului 2022 - început de 2023 în mărime de până la un salariu mediu lunar pe economie prognozat și aprobat de Guvern.

Salutăm inițiativa autorităților de alocare a ajutoarelor materiale neimpozabile pentru susținerea salariaților din sectorul bugetar în perioada rece a anului. Astfel, pentru respectarea principiului echității sociale, solicităm respectuos acordarea posibilității angajatorilor privați de a-și susține în mod similar angajații săi.

Din aceste considerente, solicităm respectuos scutirea acestor ajutoare materiale de impozitele salariale: impozit pe venit, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală și contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii. Totodată, solicităm permiterea deducerii acestor cheltuieli.